

ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΙΚΗ ΠΡΟΣΥΖΕΥΚΤΙΚΗ ΑΠΟΜΟΝΩΣΗ ΣΕ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥΣ ΤΟΥ ΧΕΡΣΑΙΟΥ ΣΑΛΙΓΚΑΡΙΟΥ *Albinaria caerulea* ΣΤΗ ΦΟΛΕΓΑΝΔΡΟ**ΜΗΛΙΟΥ ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ¹, ΓΚΙΩΚΑΣ ΣΙΝΟΣ²**

Οι βιολογικές ιδιότητες των χερσαίων μαλακίων (απουσία ξεχωριστών φύλων, αμφίδρομη μεταφορά σπέρματος, διγονική αναπαραγωγή) τους καθιστούν εξαιρετικά ενδιαφέροντες οργανισμούς για τη μελέτη της αναπαραγωγικής απομόνωσης, καθώς ο ρόλος της φυλετικής επιλογής στην περίπτωση τους ελαχιστοποιείται.

Το πνευμονόφορο χερσαίο γαστερόποδο *Albinaria* (Pulmonata, Clausiliidae) αποτελεί οργανισμό-μοντέλο για εξελικτικές διεργασίες σε χερσαία σαλιγκάρια. Η γενετική διαφοροποίηση και η κελυφική ποικιλότητα είναι έντονες στο γένος αυτό, αλλά δεν φαίνεται να συσχετίζονται με αντίστοιχη οικολογική διαφοροποίηση.

Στη Φολέγανδρο παρατηρούνται δύο μορφές του είδους *Albinaria caerulea* που διαφέρουν ως προς το πρότυπο κελυφικής γράμμωσης (λείες, γραμμωτές). Στόχος της παρούσας εργασίας αποτελεί η διερεύνηση των διεργασιών συμπεριφορικής προσυζευκτικής αναπαραγωγικής απομόνωσης μεταξύ συμπατριων ή αλλοπατριων λείων ή γραμμωτών πληθυσμών του είδους.

Διενεργήθηκαν πειράματα αναπαραγωγικής συμπεριφοράς (πολλαπλής επιλογής με μεταβλητό αριθμό δυνητικών συντρόφων). Καταγράφηκε η προσυζευκτική συμπεριφορά (τύπος ζευγαριών – ετεροτυπικά/ομοιοτυπικά, προσπάθειες σύζευξης, επιτυχημένες συζεύξεις, διάρκεια, μεσοδιαστήματα, συζευκτική ενεργητικότητα). Βάσει των συχνοτήτων των σχηματιζόμενων ζευγών υπολογίστηκε ο βαθμός προσυζευκτικής απομόνωσης με τον αμερόληπτο δείκτη απομόνωσης I_{PSI} .

Η ανάλυση των αποτελεσμάτων και ειδικότερα ο δείκτης I_{PSI} , υπέδειξε ότι δεν υπάρχουν ισχυροί προσυζευκτικοί απομονωτικοί μηχανισμοί, γεγονός που συμφωνεί με τη μικρή γενετική διαφοροποίηση μεταξύ των δύο μορφών. Ωστόσο, στη φύση όπου η κατανομή των δύο μορφών σπανίως είναι επικαλυπτόμενη, παρατηρείται σχετικά μικρή συχνότητα μορφολογικών υβριδίων. Παράλληλα, στο εργαστήριο παρατηρήθηκαν διαφορές όσον αφορά άλλες παραμέτρους (ενεργητικότητα, διάρκεια) της προσυζευκτικής συμπεριφοράς. Επομένως, θα πρέπει να εξεταστούν και άλλες παράμετροι της συμπεριφορικής οικολογίας και γενετικής αυτού του χερσαίου σαλιγκαριού, ώστε να εντοπιστούν ενδεχόμενοι προσυζευκτικοί, μετασυζευκτικοί μηχανισμοί ή οικολογικοί παράγοντες που επηρεάζουν τις διεργασίες συμπεριφορικής και μορφολογικής διαφοροποίησης.

¹ Μεταπτυχιακή φοιτήτρια, Πανεπιστήμιο Πάτρας, Τμήμα Βιολογίας, Τομέας Βιολογίας Ζώων, 26500, Πάτρα, e-mail: margmil@hotmail.com

² Λέκτορας, Πανεπιστήμιο Πάτρας, Τμήμα Βιολογίας, Τομέας Βιολογίας Ζώων, 26500, Πάτρα, e-mail: sinosg@upatras.gr